

ԱՌԵՏԱԲԵՐ

«Ա.Ա.Ա. ԵՍ ՉԵՁԻ ՄԵԾ՝ ՈՒՐԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԵՏԻՍ ԿՈՒՏԱՄ» : ԴՈՒԿ. Բ. 10

ՀԱՏՈՐ 25.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ. ՆՈՅԵՄԲԵՐ 13, 1872.

ԹԻՒ 46

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Երկրաբաններն ոմանք մարդուս ստեղծման ծուկանին նկատմամբ սխալ կարծիքը : — Մեղքի մէջ յառաջ երթալ : — Աղքատ բայց հարուստ : — Աղօթքի ժողով : — Շոգեկառքով ճամբորդութիւն ընելուն ապահովութիւնը : — Աղէկ օրինակի մը հետեւելէն փոստ : — Ամերիկայի Պօրտ Միսիսիպիական ընկերութեան տարեկան ժողովը : — Պիլէճիկի Աւետարանական դպրոցին քննութիւնը : — Մանուցում : — Քաղաքական լուրեր : — Նորատիպ մատենան : — Շուկայի զիններ :

ԵՐԿՐԱԲԱՆՆԵՐԷՆ ՈՄԱՆՔ ՄԱՐԴՈՒՍ
ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԹՈՒՆԱԿԱՆՆԷՆ ՆԿԱՏՄԱՄԵՐ
ՍԻԱՆ ԿԱՐԾԻՔԸ

Քանի մը երկրաբաններ որոնք Սուրբ Գրոց ժամանակագրութիւնը սուտ հանել կ'ուզեն՝ կը պնդեն թէ երկրիս մէջի բոլոր քարերը շատ կամաց կամաց կազմուեցան ճիշտ ինչպէս որ հիմա կը կազմուին . և տեսնելով թէ երկրիս խորունկ խաւերուն մէջ մարդու մնացորդներ կը գտնուին, կ'ուզեն հետեւցնել թէ ան մնացորդները դժբախտ կամ ինկած են հոն Ագամէն հաղարաւոր տարիներ առաջ, այսինքն՝ այն թուականէն առաջ զոր Մովսէս կու տայ մարդուս ստեղծմանը :

Այս այնպէս է որպէս թէ մէկը վեց ոտնաչափ բարձր երիտասարդի մը վերջին տարուան մէջ կէս մասնաչափ աճելէն հետեւցունէր թէ այն երիտասարդը 144 տարուան է, քանզի տարին կէս մաս աճելով 144 տարի պէտք է որ մէկը վեց ստք բարձրութեան հասնի, Բայց մարդուս տղայութեան ատեն աւելի աճիլը ծանօթ է ամենուն :

Իրողութիւնները կ'ապացուցանեն որ շատ անգամ բնութեան գործողութիւնները երկրաբաններուն կարծածէն շատ աւելի արագ կը կատարուին : Ժամանակաւ մարդու մարմին մը գտնուեցաւ տասուերկու ոտնաչափ խորունկ տեսակ մը ճախնային հողի մը տակ, և որովհետեւ այս տեսակ նիւթը մէկ դարու կամ հարիւր տարուան մէջ հազիւ մէկ մասնաչափ կը

գոյանայ, երկրաբաններէն ոմանք հետեւցունէր թէ այն մարմինը շատ հին ժամանակ մեռած և այն տեղն ինկած էր : Բայց յետոյ ստուգուեցաւ որ նոյն տեղը և նոյն պարագաներու տակ այն նիւթը հինգ տարուան մէջ մինչև մէկ ոտնաչափ կընայ գոյանալ : Կը կարծուէր նոյնպէս թէ Անգղիոյ մէջ գտնուած կայծքար կամ գայլախաղ կոչուած քարի տեսակն՝ ամբաւ տարիներ առաջ գոյացած էր . բայց յետոյ այն քարերէն ոմանք կոտորուելով մէկուն մէջ քանի մը հարիւր տարի առաջ Անգղիոյ տիրող թագաւորի մը դրամը գտնուեցաւ : Աղիւսի և հողէ ամաններու կտորներ գտնուած են Եգիպտոսի Նեղոս գետին թողած տղմին մակերևութէն իւր 70 ոտնաչափ խորունկ, և քանի մը Գաղիացի և Անգղիացի քննարկողներու ամեն տարի թողած տղմին թանձրութեան հաշուելով կարծեցին թէ այն աղիւսի և ամաններու կտորուանքը 30 հազար տարուան մնացորդ են այսինքն Ագամին ստեղծումէն 24 հազար տարի առաջ : Բայց ետքը նոյնչափ խորութեան մէջ գտնուեցան Մէհմետ Ալիի ժամանակուան բաներու կտորուանք, ինչպէս յայտնի էր անոնց վրայ տեսնուած այլապէս նշաններէն . և այսպէս տեսնուեցաւ որ կրնայ քանի մը տարուան մէջ ալ իր մը կակուղ կալի կամ տղմի մէջ շատ խորունկ ընկղմիլ :

Ճշմարիտ գիտութիւնը միշտ համաձայն է Աստուածաշունչին վարդապետութեանց հետ, Գիտնական տեղեկութիւններ կամ դիւտեր բնաւ այն վարդապետութեանց հակառակ չեն գար, միայն պէտք է որ տեղեկութիւններն ստուգուին, և Աստուածաշունչին խօսքերուն ալ չիտակ մեկնութիւն տրուի : Գիտնական մարդոց ապացուցած իրողութիւնները կ'ընդունինք, սակայն իրաւունք ունինք մերժելու այն բանը որ իրողութիւն չէ՝ այլ լոկ ենթադրութիւն :

ՄԵՂՔԻ ՄԵՋ ՅԱՌԱՋ ԵՐԹԱՆ

Երեւելի Անգղիացի քարոզիչ մը մարդոց մեղքի մէջ յառաջ երթալուն գեղեցիկ մէկ նկարագիրը կ'ընէ հետեւեալ կերպով : Երբ, կ'ըսէ, մարդ մեղք մը գործելու վրայ կը խորհի, իսկզբան կը դողայ, կը զարհուրի . յետոյ կամաց կամաց անոր վրայ խորհելու կը սովորի, ապա կ'ախորժէ խորհիլ, 'ի վերջոյ գործով ալ կը կատարէ . յետոյ գործողութիւնը կը կրկնէ և կ'երեքիկէ, և երթալով ախորժակը կ'աւելնայ նոյնը գործելու, հուսկ յետոյ կը դիւտնայ գործելը, այնպէս որ ունակութիւն ըլլալով, խեղճ մարդը գերի կ'ըլլայ այն մեղքին : Մի միայն ապահով ճամբան իսկզբան շարին դէմ դնել և անոր ամենեկին մուտ չտալն է : Զորօրինակ, աւելի դիւտն է արեւելոցի ըմպելի մը գործածելու չսկսիլ՝ քան թէ անգամ մը սկսելէն ետքը ետ կենալ անկէ, Ուրիշ մութեանց, զորօրինակ՝ սուտ խօսելու, խարդախութիւն կամ գողութիւն ընելու նկատմամբ ալ այսպէս է : Զարուհակութիւն մը անգամ մը հաստատուելէն ետքը՝ երկաթի շղթայ մը կ'ըլլայ զոր խեղճ գրեթէ անկարելի է : Մեղք մը ուրիշ մեղքի մը կը տանի, ան ալ ուրիշի մը, և այնպէս շղթան կը զօրանայ : Հին հեթանոս փիլիսոփայ մը կ'ըսէ թէ մարդ մէկ մեղքով գոհ չըլլար :

Աւետարանի համար :

ԱՂՔԱՏ ԲԱՅՑ ՀԱՐՈՒՍՏ

Մարդուն մէկը քանի մը տարի առաջ դաշտի մը մէջ պտտած ատենը՝ եօթանասուն տարեկան ծերունի մուրացկան մը տեսաւ որ փայտերու տըրցակ մը կռնակն առած մեծ գլուխը լուծեամբ կ'երթար : Մարդը բարե

տալով անոր ըսաւ . « Բարեկամ, ասկէ քսան տարի ետքը ո՞ր կը կարծես թէ պիտի ըլլաս » : Աղքատ ծերունին ուրախութեամբ սա պատասխանը տրւաւ . « Տէր, կը յուսամ թէ երկինքը պիտի ըլլամ » : Մարդը իւր խօսքը շարունակելով այն ծերունի հետ, գտաւ որ այն մուրացիկ աղքատը շատ հարուստ էր հոգւով, և իր աղքատութեանը մէջ Գրիստոսի վրայ ունեցած հաւատքովն ու վստահութեամբը մեծապէս ուրախ : Սուրբ Գրոց վրայ այս ծերունիին ունեցած յստակ գաղափարը, և Գրիստոսով եղած փրկութեան նկատմամբ անոր զգացումն ու խօսքերը սքանչացուցին միւս մարդը որ վերջապէս հարցուց ծերունիին . « Դուն այս գիտութիւնը ո՞ր ստացար » : « Կը պատմեմ քեզի » ըսաւ ծերունին, և սկսաւ խօսիլ այսպէս . « Ասկէ ինը կամ տասը տարի առաջ հարուստ ընտանիքի մը տանն առջնը կայնած կը մուրայի : Բաւական սպասեցի, և բան մը չընդունելով դարձայ որ ճամբաս երթամ : Քիչ մը ետքը սպասաւոր մը ետեւէս գալով ըսաւ . « Տիկին մը կը զրկէ քեզի այս քիչ մը ստակը և սա փոքրիկ տետրակը, և կ'ուզէ որ անիկա ուշադրութեամբ կարդաս » : Այն փոքրիկ կրօնական տետրակը սորվեցուց ինծի Գրիստոնէական հաւատքին ինչ ըլլալը, և նորէն ծնանելուն կարեւորութիւնն ու միջոցները » :

Ընթերցող, այս պատմութիւնը երկու դաս կու սայ մեզի, առաջին՝ թէ ամենէն աղքատ և խեղճ ծերը կրնայ հարուստ և ուրախ ըլլալ Գրիստոսի վրայ անկեղծ հաւատք ունենալով, և երկրորդ՝ թէ կրօնական փոքր տետրակ մը և հոգեւոր խօսք մը Աստուծոյ օրհնութեամբը կրնայ փրկարար տպաւորութիւն ընել կարգացողին կամ ըսողին հոգւոյն վրայ :

ՊԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՅ ՄԸ
ԱՐԵՎԱԾԱՅ Դ. ՊՈՒՂՏԱՆԵԱՆ

ԱՂԹՔԻ ԺՈՂՈՎՔ

Թիւ 8

Աղօթքի ժողովի պաշտամունքը լաւ կատարելու նկատմամբ տրուած կանոնները քիչ օգուտ կ'ընեն, եթէ հոն

գտնուող բոլոր Գրիստոնէայեղբայրները ջանան իրենց կարողութեանը համեմատ աղօթքի աղէկ ժողով մը ունենալ : Իսկ եթէ կը ջանան, կրնան, այս կանոնները կամ ուրիշ կանոններ բռնելով, կամ նաև առանց կանոնի, օգտակար և հաճելի ժողովք ունենալ :

Ընդհանրապէս, եթէ մենք, Հոգւոյն Սրբոյ ներկայութիւնն ու օգնութիւնը խնդրելով, աղօթքի ժողովին յարմար կանոններու համեմատ պաշտօնները յառաջ կը տանինք, կրնանք յուսով աղօթքի շատ աղէկ ժողով մը ունենալու :

Նախ կը փափաքինք որ պաշտօնեայք աղօթքի աղէկ ժողովներ ունենալու կարօտութիւնը զգան : Այս մասին անոնք ծանր պատասխանատուութեան ներքեւ են : Ինչպէս ամպիրոնէն քարոզուած ժամանակ, նոյնպէս աղօթքի ժողովի ատեն, պաշտօնեայն պարտի ըլլալ այնպէս ինչպէս որ Առաքելաւ կ'ըսէ . « Անանկ բանուոր մը ըլլալով որ պիտի չամչնայ » : Աղօթքի աղէկ ժողով ունեցող պաշտօնէին եկեղեցին ալ աճող և յաջող կ'ըլլայ, և յաջողութիւն կ'ունենայ Տէրոջը որեւիցէ գործին մէջ : Ուստի նոր Գարդիչը մանաւանդ թող սորվին թէ ինչպէս պարտին առաջնորդել աղօթքի ժողովին պաշտօններուն . փորձառու պաշտօնեայք ալ թող նոր ճամբաներ և միջոցներ խորհին աղօթքի ժողովներն աւելի օգտակար ընելու :

Սակայն Գարդիչը չեն կրնար աղօթքի աղէկ ժողովներ ունենալ, եթէ անոնց ժողովուրդները գործակից չըլլան : Ուստի ամէն եկեղեցւոյ անդամներուն որ այս յօդուածները կը կարդան՝ կը հարցունենք թէ արդեօք աղօթքի ժողովներուն ներկայ կը գտնուին : Եթէ բացասական պատասխան կու տան, նորէն կը հարցնենք թէ ինչ է պատճառը որ այնպիսի ժողովներու ներկայ չեն ուզեր գտնուիլ : Միթէ չեն սիրեր զանոնք, եթէ արդարեւ չեն սիրեր աղօթքի ժողովները, կասկած կու տան թէ Յիսուս Գրիստոն ալ չեն սիրեր և Աստուծոյ չեն հնազանդիր :

Սիրելի եղբայրներ, կը ստիպեմ ձեզ որ ջանաք այս ժողովներուն միշտ ներ-

կայ գտնուելու, և թէ՛ երբ ներկայ կը գտնուիք, աղօթելու և խօսելու պատրաստ ըլլաք : Աստուծմէ խնդրեցէք որ կարողութիւն և յարմար խօսքեր տայ ձեզի : Դուք մանաւանդ, երիտասարդներ և պարզամիտ եղբայրներ, մի վախճաք Յիսուս Գրիստոսի սիրոյն վրայով խօսել, և աղօթել առ Աստուած մարդոց առջնը :

Քոյրերուն ալ կ'ուզենք քանի մը խօսք ըսել : Ձեզի համար շատ օգտակար է, որ շաբաթական աղօթքի ժողովներուն ներկայ գտնուիք, և այնպէս ուրիշներուն քաջալերութիւն տաք ներկայ ըլլալու : Բաց ասկէ, դուք պարտիք կանանց համար ունենալ աղօթքի յատուկ ժողով, որուն համար ալ առաջ յիշուած կանոններն օգտակար են :

Ասոնք ըսելով կը վերջացնենք աղօթքի ժողովոյ վրայ մեր գրած յօդուածները : Եթէ ասոնց միջոցով աղօթքի ժողովները կը բարւոքին, և կամ եթէ եղբայր մը այսուհետեւ ջանք կ'ընէ այս նկատմամբ իր պարտաւորութիւնը լաւ ևս կատարելու, մենք առատօրէն ընդունած կ'ըլլանք մեր վարձատրութիւնը :

ՇՈՒԿԵԱՌՔՈՎ ԶԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկայի մէջ 300 միլիոն երկայնութիւն ունեցող շոգեկաւքի մը ճամբուն վրայ անցեալ տարի 1,300,000 հոգի ճամբորդութիւն ըրին, և ասոնց ոչ մէկուն զնաս մը պատահեցաւ :

ԱՂԵԿ ՕՐԻՆԱԿԻ ՄԸ ՀԵՏԵԻԵԼԷՆ ՎՆԱՍ ԾԱԳԻԼԸ

Ժամանակաւ Զինացի բրուտի մը պարզ պնակ մը տարուելով՝ ապսպրուեցաւ անոր որ այն օրինակին նման ուրիշ պնակներ չինէ : Երբոր պնակները չինեց ու բերաւ, տեսնուեցաւ որ ամէն մէկ պնակին քովէն մէկ մէկ փոքր կտոր կտորած էր : Եղելութիւնը քննելու համար երբոր օրինակին նայուեցաւ, տեսնուեցաւ որ անոր քովէն ալ դիպուածով կտոր մը կտորած էր, և բրուտն ալ ճիշդ օրինակին նմանեցած ատենը անոր պակսութեան ալ նմանեցուցեր էր : Ուստի սորվինք թէ երբոր աղէկ օրինակի մը կը հետեւինք, գերիի պէս անոր ճիշդ նմանութիւնն ընելու չենք :

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊՈՐՏ ՄԻՍԻՈՆԱՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐ

Այս ընկերութեան 63 երորդ տա-
րեկան ժողովը եղաւ անցեալ ամսուան
առաջին շաբթուան մէջ Ամերիկայի
Միացեալ Նահանգաց Քոննէքթիկուտ
Նահանգին Նիւ Հէյվըն քաղաքը: Ըստ
սովորութեան 4 օր տեւեց ժողովը,
որուն ներկայ էին իբր 5 կամ 6 հա-
զար անձինք: Հանգիստտեսաց այս-
չափ բազմութիւնը մէկէն պարունա-
կելու բաւական ընդարձակ տեղ մը
չգտնուելուն համար, միւսոյն ժա-
մանակ 2 կամ 3 եկեղեցիներու մէջ
ժողովներ եղան:

Ընկերութեան անցեալ տարուան
եկամուտն էր 428,693 թալէր կամ
գրեթէ 85,938 լիրա. իսկ ծախքը՝
416,012 թալէր կամ 83,202 լիրա:
Եկամուտէն աւելցած 12,681 թալէրն,
անցեալ տարուան հաշուէն մնացած
3,687 թալէրի պարտքը կը վճարէ,
8,993 թալէր ալ կը մնայ Ընկերու-
թեան սնտուկը:

Երկու նիւթ գլխաւորաբար գրա-
ւեց ժողովին ուշադրութիւնը: Առա-
ջին՝ Սուրբ Հոգւոյն ներգործութեան
կարեւորութիւնը մարդոց դարձին հա-
մար եղած ջանքերը յաջողցնելու, և
երկրորդ՝ աւելի մշակներու կարօտու-
թիւնը քարոզչութեան այլեայլ դաշ-
տերուն մէջ: Ընկերութեան ատենա-
դպիրները ցուցուցին թէ 26 նոր Մի-
սիոնարք ստիպողական կերպով հար-
կաւոր են այլեայլ Միսիոնարական
դաշտերու մէջ, և ազգու հրաւերներ
եղան աստուածաբանութեան ուսա-
նողաց և երիտասարդ Քարողաց այս
գործին անձնանուէր ըլլալու: Ա-
մերիկայի մէջ երեւելի աստուածաբա-
նական վարժարանաց մին է Նիւ Հէյ-
վընը, և ի պատասխանի այս հրաւե-
րանաց յիշեալ վարժարանին ուսանող-
ներէն 11 անձինք իրենց անունը տա-
լով իմացուցին իրենց յօժարութիւնն
այս գործին մասնակից ըլլալու: Այլ
ևայլ կողմերէ Միսիոնարք ժողովին
ներկայ գտնուելով ատենաբանու-
թիւններ ըրին:

Ասոնց մէկն էր Պա. Միսթըր Պար-
նըմ Խարբերդու Միսիոնարը, և Պա.

Միսթըր Հասքէլ Պուկարաց Միսիո-
նարը: Պա. Աղեքսանդր Պէշտեան,
Նախկին վարժապետ Մարաշու աստ-
ուածաբանական Դպրոցին, Նոյնպէս
ներկայ էր և շատ ընդունելի ատենա-
բանութիւն մը ըրաւ ժողովին մէջ:
Այս Պա. Աղեքսանդր մօտերս գնաց
Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները 2
տարիի չափ դիտութիւն սորվելու Նիւ
Հէյվըն քաղաքը, Այնթապ բացուե-
լու նոր դպրոցին համար ինքզինք
վարժապետութեան պատրաստելու
նպատակաւ:

Աւետարանի համար:

ՊԻԼԵՃԻԿԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ
ԴՊՐՈՑԻՆ ՔՆՆՈՒԵՑԱՆ

Ժամը հինգն էր՝ 40 ի չափ տղաք եւ
աղջկուք ուրախ եւ զուարթ գիւծք գի-
մեցին հանդիսի սրահը ուր ներկայ կը
գտնուէին 200 ի չափ հանդիսականք:
Քննութիւնը սկսաւ աղօթքով եւ «Զը-
գալմի Քրիստոս ասքերէրի» սկզբնաւոր-
ութեամբ Տաճկերէն երգով: Յետոյ քնն-
ուեցան տղաք Հասարակ ընթերցման եւ
փոքր Թուաբանութեան մէջ. ապա ճառ
ըսուեցաւ ի վերայ Զգայարանաց եւ ի վե-
րայ Մարմնոց:

Ետքը քննուեցան Կիրականօրեայ դպրո-
ցի երկու դասերը՝ Հայերէն եւ «Տաճկերէն
եւ սուրբ երգուեցաւ «Ե՛յ վաթանմ» Ե-
րուշալիմ»: ապա ճառ ի վերայ երկրա-
գնտոյ, եւ ի վերայ Անդրադարձութեան
ձայնի կամ արձագանգաց:

Յետոյ քննուեցաւ մեծ Թուաբանու-
թեան դասը թէ մտաւորը եւ թէ գրաւոր-
ը մինչեւ խառն թիւերը, ապա Աշխար-
հագրութեան դասը՝ քաղաքական եւ բնա-
կան, եւ սուրբ երգուեցաւ «Են Յիսուս
սէն Զօպանմսըն», յետոյ ճառ մը ըսուե-
ցաւ տաճկերէն սա նիւթին վրայ «Պիր
գուրչունուն Նասիւթը», եւ ուրիշ ճառ
մը Համբերութեան վրայ: Ապա գիրքը
քննուեցան, եւ Մրցանակաբաշխութիւնն
ըլլալէն ետքը, երգուեցաւ «Շաղըզ կիւ-
նիւ»:

Աշակերտաց եւ աշակերտուհեաց իրենց
դասերուն մէջ ունեցած յոջողակութիւնը,
մանաւանդ քանի մը աշխոյժ պատանեաց
ճիշդ եւ յարմար պատասխաններ տալու
մէջ ցուցուցած քաջութիւնը մեծ պատիւ
ըրին թէ նոյն իսկ աշակերտաց եւ թէ ա-
նոնց յարգոյ եւ անխոնջ դասատուին Պր.
Գրիգորի, ուստի եւ տղայոց ծնողք առ
Հասարակ, ինչպէս նաեւ դպրոցին պահ-
ուելուն պատճառ եղող բարերարք, եր-

կուքէն ալ, աշակերտներէն եւ վարժա-
պետէն միանգամայն, գոհ ըլլալով մեկ-
նեցան:

Մ. Տ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ.

Պրուսա, 50 Հոկտ. 1872

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Քրիստոսանի համար առած ստակներս..

Առջի ծանուցածներս	1461
Կապան Մատեն	53 1/2
Ծագ	22
Էնէցիկ	44 1/2
Մալաթիա	110
Շէփիկ	45
Արաբկեր	295
Մաշկեր	86 1/2
Պատ. Մկրտիչ Տ. Քիրէճճեան	100
Արղընի	60
Շխաճի	15
Հողէ	22

Խարբերդու աղջկանց գիշերօթիկ
դպրոցը 186 1/2
Գումար 2479

Այս միջոցին Պ. Կիրակոս Յովհաննէս-
եանը արդէն ամուսնացած ըլլալով ճեմա-
րանի ընթացքը լմնցուց եւ Քրիստոսանի
Շէմէճմ գիւղը գնաց՝ որ շարունակ հոն
նստի: Պ. Ապտուլահ արդէն Ռատուան
կը նստի. ամսականին մեծ մասը մենք կու
տանք: Պ. Մկրտիչ Անդրէասեան՝ որ
մինչ ցարդ ամուրի ըլլալով Այնթապի եղ-
րայրներէն կը հոգացուէր, այս օրերս ըն-
թացքը լմնցուց, ամուսնացաւ եւ իր հին
տեղը Փարսին գնաց: Կը յուսանք թէ
Այնթապի եղբարք իր տեղցած ծախքն
ալ ավտի հոգան, Կը խնդրենք որ այս
գործոյն նուէր խրկողները շուտ ընեն,
որ տարին տաւանց պարտքի վերջացունենք:

Խարբերդ ԳԱՆՁԱՊԵՏ
Հոկտ. 12. 1872

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նոյ. 1 բս Յունաց, եւ Նոյ. 15
բս Լաս. 1872:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Պաղտատի Նախկին Կուսակալ Նա-
միգ փաշա Ծովային զօրութեան պաշ-
տօնեայ եղաւ փոխանակ Փօսֆօր Մուս-
թաֆա փաշայի:

Նախ Կրէտէի և ապա Սէլանիկի
Կուսակալ Իսմայիլ փաշա փոխանակ
Սաիպ փաշայի առաւ Ոստիկանութեան
պաշտօնէութիւնը:

Թուրքուճուզատէ Ահմէտ էֆէնտի
փոխանակ Մօլլա Պէկի գեներալ (չէյ-
սիլամ) եղաւ:

Հասարակաց կրթութեան խորհրդոյ նախկին նախագահ Միւնիֆ Էֆէնտի, Բարձրագոյն Դրան նոր պաշտօնատարներէն երեւելի անձ մը, փոխանակ Էշրէֆ փաշայի Պարսկաստանի համար Դեսպան կարգուեցաւ :

— Լէվանթ Հէրայտ Անգղիերէն լրագիրը նորէն 2 ամսուան համար դադարուեցաւ Բարձրագոյն Դրան կողմէն, Մայրաքաղաքիս բնակիչներուն ջուր հայթայթելու միջոցներուն վրայ գրած յօդուածին մէջ այնպիսի կերպով խօսած ըլլալուն համար որ Կայսերական կառավարութեան և Պալատին դէմ նախատինք կարծուած է :

— Անցեալ շաբթուան մէջ առատ անձրև տեղաց Մայրաքաղաքիս մէջ և շրջակայ գեղերը :

— Չինու կառավարութիւնը նոր ջանքեր կ'ընէ նորէն իր իշխանութեան ներքե նուաճելու եունանի Մահմետական ժողովուրդը, որուն վրայով Աւետարների 42 երորդ թուոյն մէջ համառօտիւ տեղեկութիւն տրուեցաւ. և կը պատմուի թէ նոր կըռուայ մը մէջ Չինաց զօրքը մեծ յաղթութիւն մը տարաւ Բանթէացոյց վրայ :

ԵՒՐՈՊԱ

Իրլանտացի Պապական կղերէն ոմանք, իբրեւ արգելիչք ընտրութեանց ազատութեանը, Անգղիոյ կառավարութեան առջև յանդուրդ տանուելով պատիժ ընդունած էին, Ասոնք Պապին գիմելով, իրենց արժանի եղած պատժէն ազատուելու համար անոր միջամտութիւնը խնդրեցին, բայց Պապն անոնց շատ դուլեղի պատասխան մը տալով յանդուրդաց ազատութեանը համար միջնորդութիւն ընելու կամք չունենալը կը յայտնէ: Կը տեսնեմ որ, կ'ըսէ, Իրլանտացի Պապական կղերը Պապին հրամաններուն կը հնազանդի, եթէ զանոնք իր շահուն համաձայն կը գտնէ, բայց երբ անձնուրացութիւն կը պահանջուի, հնազանդիլ ամենեւին չուղեր:

— Սիր Պարթըլ Յրէր, Հնդկաստանի մէջ Պոմպայի նախկին կուսակալը, մօտերս Բրիտանական կառավարութեան կողմէն զրկուեցաւ մեծ պատերազմական շուքենաւով մը Ափրիկէի արեւելեան եղերքը, ըստ կարի ջանալու համար Ափրիկէի այն կողմերը եղած գերեաց առուտուրին վախճան տալու: Անգղիոյ հպատակ Հնդկիկներէն ոմանք յիշեալ առուտուրին մասնակից են: Այս մարդիկը հիմա դատաստանի պիտի քաշուին, և պիտի արգելուին իրենց այն ապօրինաւոր սուրեւառնը:

նելու: Կը յուսացուի նաեւ թէ Սիր Պարթըլ Յրէր պիտի յաջողի Զանգիպարի թագաւորին հետ դաշնագրութիւն մը ընելու և թէ յիշեալ թագաւորը պիտի հաճի արգելու գերեւաճառութիւնն իր երկիրներուն մէջ: Բոլոր այս մարդասիրական ջանքերն արգելք են Տօթթօր Լիվինկսթընի տուած տեղեկութիւններուն գերեւաճառութեան դործողութիւններուն վրայով, զորոնք յիշեալ Միսինար ճանապարհորդը տեսած է այն երկիրներուն մէջ ըրած երկար ճամբորդութեան ատենը:

ԱՄԵՐԻԿԱ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց մէջ Նախագահի համար եղած ընտրութեանց նայելով, այժմուս Նախագահը Կրանթ Զօրապետ՝ նորէն ընտրուած է նոյն պաշտօնը վտրելու: Նախագահի ընտրութեան մէջ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց ժողովուրդը ուղղակի քուէ չի տար այն անձին համար զոր Նախագահ ընել կ'ուզէ, այլ իւրաքանչիւր Նահանգի ժողովուրդը քուէ կու տայ քանի մը Ընտրող կոչուած անձանց համար, որոնց դործն է Նախագահն ընտրել: Բայց առաջուց յայտնի կ'ըլլայ թէ այն Ընտրողք որոն համար քուէ պիտի տան, և ամէն մարդ որ անձին որ Նախագահ ըլլալը կ'ուզէ՝ իր քուէները կու տայ այնպիսի Ընտրողներու, որոնք գիտէ թէ Նախագահի ընտրութեան ատենն իրենց քուէն այն անձին համար պիտի տան: Առնուած տեղեկութեանց նայելով Ընտրողներուն 226 ը Կրանթ Զօրապետին կուսակից են, և 58 ը միայն Միսթըր Կրուէյի: Այս Ընտրողներուն ամբողջ թիւը 366 է, ուստի յայտնի է թէ Կրանթ Զօրապետը, վերոյիշեալ թուոյն նայելով, արդէն քուէից կէսէն աւելին ընդունած է:

— Նոր լուրերուն նայելով՝ ձիւրու տարափոխիկ հիւանդութիւնը ոչ թէ Անգղիոյ մէջ պատահած է, ինչպէս որ անցեալ անգամուան Աւետարների մէջ ըսուած էր, այլ Միացեալ Նահանգաց Նիւ-Եորք Նահանգին մէջ և անոր մօտերը:

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆԻ

ԲԻԹԱՊԸ ՊԱՀՅՈՒ ՆԵՊՈՒՎԱԹՐ ՄԵՍԷԷԶԵ, Էանի ԲԱՊՊ ՅԵՍՈՒՍ ԲԵՐՍՈՍ ՀԱԳԳՆԵՍԱ ՍԱՏ ԻՆԼ ԵՌԻԳՏԷ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՆԵՊՈՒՎԱԹՐ (ՓԵՂԵՂԱԳԵՐԼԷ) ՊԵՅՍԱՆԸՏԱ ՍԻՒԱԼ ՃԵՎԱՊ

Իբր 205 Էշրէր բաղկացեալ այս Հայերէն գրով Տաճկերէն գիրքը հարց-

մամբ և պատասխանով է և կը խօսի Բրիտանի վերաբերեալ մարդարեւութեանց վրայ: Հին Կտակարանին մէջ գտնուած այս մարդարեւութիւնները 49 դասերու մէջ կը բաղդատուին Նազուրեցի Յիսուսին վարույր և բնաւորութեանը կամ պաշտօնին հետ՝ նոր Կտակարանին մէջ յիշուածին համեմատ: Այսպէս կ'ուսենանք շատ յարմար փաստ մը որ կը ցույնէ թէ Յիսուս ճշմարիտ Մէսիան կամ Բրիտան է և աշխարհի Փրկիչը:

Այս գիրքը պատրաստուած է յատկապէս Կիրակնօրեայ դպրոցաց վարժապետներուն և աշակերտներուն համար, և շատ օգտակար դասագիրք մը կրնայ ըլլալ անոնց:

Կը գտնուի Պօլիս, Պայպը Հաղ կոչուած Ամերիկացոց Խանին գրատունը, Ֆինճանճըլար փողոց, Գինը 4 դուրուշ է:

ԿԱՄՈՒՐՁ. Ասիկա 8 երեսէ բաղկացեալ տետրակ մըն է, և Աւետարների 32 և 33 թիւերուն մէջ արդէն հրատարակուած յօդուածներուն կըրկին տպագրութիւնն է:

Այս տետրակն ալ կը գտնուի վերոյիշեալ գրատունը ոչ միայն Հայերէն այլ և Հայերէն գրով Տաճկերէն և Յունարէն գրով Տաճկերէն:

ՀԱՅԷ ԼԵՈՒՆԵՐԸ. Այս ալ տետրակ մըն է որ կը պարունակէ արդէն Հայերէն Աւետարների 34 և 35 թիւերուն մէջ այն տիպաւոր հրատարակուած յօդուածները, և կը գտնուի վերոյիշեալ գրատունը:

ՇՈՒՊԱՅԻ ԳԻՆԵՐ

	Պոլսոյ
Չիվիտ, Պէնկալա	օխ. 425—435
Խանիկէ	100 օխ. 4020—4230
Շաքար փուշի	կենդ. 252—256
» զլուխ	» 290—295
Յօրին կարծր Բուժէլի	բողը 28—30
» » Անատուլու	» 29—30
» կակուղ Բուժէլի	» 28—29
Թիմէլ	գոյգ անտուկը 350—355
Պողպատ	անտ. 235—240
Ամերիկայի Բէթրուի իւղ. անտուկը	92—94
Պղպեղ սև	օխ. 40—40 1/2
Երկամ Անգ. գաւազան. կենդինարը	440—450
» » Թիմէլ	» 460—465
Անագ	» 4470—4800
Աֆիս	օխ. 360—380
Ճէնրի	» 45—21
Բուրդ, Անատուլու լուացուած	» 45—46 1/4
» » չլուացուած	» 9—9 1/2
» Բուժէլի լուացուած	» 16—17
» չլուացուած	» 40—41
Թիֆթիլ Էնկիւրիւ	» 28—45
Բամբակ, Գէվէ	» 8 1/2—9 1/4
» Ատանա	» 8—8 3/4

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԵՍՈՒՆԱՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԵՆ ԽՄԻՐԱԳԻՐ Ե. ՊԼԻՍ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ Զագագընլար փողոց, Յակոբանիսան Թիւ 12